

nieuwe Oogst 22 aug. 2009

REGIO

Moederknol en droogte lastig

De droogte heeft deze week in Noord-Nederland toegeslagen. Langzaam maar zeker verdwijnen aardappelrooiers onverrichter zake weer van het land. De reden: te harde kluiten en te warm, wat slecht is voor de conditie van de pootaardappelen. Ook zijn veel moederknollen nog niet weggerot.

Over de oogst zijn de akkerbouwers tot dusver niet ontevreden. Sommige akkerbouwers in Noord-Friesland zijn zelfs al over de helft van hun areaal, en we zijn nog maar 20 augustus. Maar het stukt nu wel", constateert Upt Hiddema uit Holwerd, lid van de LTO Noord-vakgroep Akkerbouw.

Veel akkerbouwers wachtten deze week met smart op regenwater. „Op de kavels waar de klei van minder kwaliteit is en de kluit scherp, wordt niet gerooid. Wij zijn woensdag ook gestopt. Je zag om je heen dat er meer afhaakten.”

De droogte bemoeilijkt niet alleen de oogst van pootaardappelen. Ook andere gewassen hebben er last van. „De stelen

van de uien zijn in een paar dagen gaan liggen, veel te vroeg, waardoor er minder opbrengst is. Nu beregenen is te laat. Ook de consumptieaardappelen zijn sneller uitgegroeid. Daar zit in augustus geen enkele groei meer in.”

Beregenen op pootaardappelen uit de sloot mag niet en uit de bodem pompen kan in Noord-Friesland niet. „Het grondwater is brak en daardoor zeer ongeschikt”, verklaart Hiddema. Hij wil nog niet weten van een klaagzang, want met de oogst is het voor zijn gevoel in jaren niet zo vlot verlopen. Het graan vloog eraf en de opbrengst was goed. Ook wordt er dit jaar veel stro verkocht. „Overal zie je veehouders het stro van het land halen, dat is goedkoop in deze moeilijke tijden en past goed in het voerplan.”

Hiddema ziet de afgelopen jaren de gevolgen van een klimaatsverandering. „Wat opvalt is dat er lokaal enorme verschillen optreden. In Ternaard viel onlangs zestig millimeter, terwijl ik hier in Holwerd, eigenlijk vlakbij acht millimeter had. Die lokale verschillen zijn schering en inslag. Voorheen omvatte

een bui een strook van Harlingen tot Holwerd. Het is een metafoor voor de bedrijven, je ziet ook daar ook steeds meer de onderlinge verschillen. Wil je het goed managen, dan kun je niet net als voorheen nog een gokje wagen. Alles hangt af van scherpste en oplettendheid bij de akkerbouwers om grip te houden op kosten en opbrengsten.”

Hiddema geeft ook aan dat een akkerbouwer anno 2009 alleen overleeft op goede vruchtbare en goed bewerkbare grond. „Slecht land past niet meer in het teeltplan van de toekomst”, is zijn inschatting.

MOEDERKNOLLEN

In de Noordoostpolder hebben de akkerbouwers het beregenen redelijk in de hand met grondwaterbronnen. Ook daar is dermate veel droogte dat de aardappelrooiers tot stilstand zijn gekomen. „Je ziet dat de akkerbouwers ook langer wachten. Dat heeft ook te maken met de moederknollen. Als de smurrie daarvan op andere aardappelen komt, heb je kans op bacteriën”, zegt Jelle Bruin, bestuurder van de sectie van de

LTO Noord-vakgroep Akkerbouw. Hij heeft zelf 45 hectare pootgoedaardappelen.

De mogelijkheid om te beregenen vóór het rooien wordt nog niet overal benut. Dat heeft ook niet veel zin met het oog op de rotte moederknollen. Maar als het zover is gaan de polderboeren deze zeker benutten. „De kluiten zijn erg scherp en om te kunnen rooien, is beregenen een goede optie. Maar nu nog niet, het is veel te warm om te rooien en ook dát is slecht voor de pootaardappelen.”

Op het Groninger hogeland wordt het rooien eveneens bemoeilijkt. Eddie de Laat sectiebestuurder van de vakgroep Akkerbouw merkt dat zelf ook. „We zijn gestopt met deze hoge temperaturen en het zou mij niet verbazen dat de rooiers straks aan het eind van de week hier ook helemaal stilstaan.”

Droogte is niet de enige reden. De nog niet weggerotte moederknollen zijn ook een zorg voor de akkerbouwers in Groningen. „We moeten geduld opbrengen. Maar paniek, nee. We zijn nog vroeg, meestal zijn we eind augustus pas echt volop bezig.”